

L'artista Núria Rodríguez al seu taller de Bétera, on impera «l'ordre i la perfecció».

JESÚS CÍSCAR

NÚRIA RODRÍGUEZ

Martí Domínguez
 Escriptor i divulgador de la Ciència
 Fotografies de **Jesús Císcar**

»»

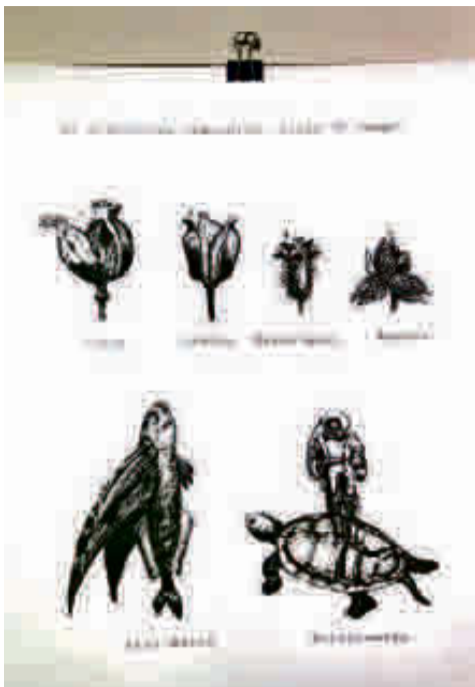
Núria Rodríguez m'ho diu fins a en tres ocasions: sóc proteica. Allò no em deixa de cridar l'atenció i ho apunte en el meu quadern. Ho diu en el sentit de treballar molt, de traure rèdit al seu temps, de portar sempre en marxa un parell de projectes. En el seu taller, en un xalet de Bétera, regna l'ordre i la perfecció. Nuria és tan proteica com ordenada, i allò resulta fins i tot una mica excessiu. Tant d'ordre. Sobre tot en un creador, que viu sempre en una carrera contra el temps. Tant se val, hi ha estudis que són dignes de figurar en una casa de decoració, i altres que semblen un pis d'estudiants Erasmus. Sens dubte, aquell és dels primers, i Jesús Císcar i jo ens quedem bocabadats de la cura amb què està tot disposat. Quan ens ensenya la resta del xalet, que ella va ajudar a dissenyar, aquella sensació de no deixar res fora del seu lloc s'incrementa: «sols falta posar el preu», diu ara Jesús al davant d'una impressionant col·lecció de DVDs de pel·lícules clàssiques, convenientment ordenades alfabèticament. Allò quasi sembla, en efecte, un videoclub.

Núria Rodríguez exposa aquests dies una col·lecció dels seus darrers treballs en la galeria Shiras. En aquelles obres s'observa la seua mestria per al dibuix, per al detallisme, per a la pinzellada segura i virtuosa. Nuria és una bona pintora, amb una tècnica molt depurada,

Sóc una pintora proteica

Núria Rodríguez (València, 1965) és una artista en ple apogeu creatiu. Ara mateix compta amb una exposició a la galeria Shiras i no fa molt de temps que va mostrar els seus collages d'inspiració naturalista al Col·legi Major Rector Peset. Va estudiar disseny i interiorisme abans de decantar-se per les Belles Arts, i va tardar a mostrar el seu propi estil, basat en un retorn a la pintura a l'oli però amb la influència dels nous corrents, el naturalisme i els seus escriptors de capçalera.

tant que durant la seua exposició pintors com Rafa Calduch o Horacio Silva miraven i remiraven aquelles obres, buscant el secret d'aquell virtuosisme. «No, no hi ha transferència, és dibuix, tot dibuix!» deien, amb sorpresa i admiració. Allò és el que més sobta d'aquesta creadora, la seua escrupolositat, el gran domini que té del pinzell i de l'oli. «Es diu que hi ha un retorn a l'oli... Però els periodistes sempre citen homes com a exemple. Això em molesta un poc, perquè també hi ha dones, com ara Marlene Dumas, Paula Rego, Jenny Saville o Joan Mitchell». Pense també en Mery Sales, pintora excel·lent, amb una veu original i segura. I, tanmateix, Nuria va començar a exposar molt

tard. «Vaig fer els estudis de Belles Arts amb 28 anys», em diu obrint els seus bonics ulls verds. «I fins fa set, en la Llotgeta, no vaig fer la meua primera exposició important... Allò li ho dec a Antonio Barroso, que em va animar molt».

Parlem de Barroso, un artista singular, sempre arriscat en les seues propostes, però d'una colpidora originalitat. «També la meua parella Cueto, em va ser de gran ajuda... Per a donar el pas». La vida dels artistes sovint és una gran incògnita, i mai no saps molt bé quina és la raó del seu art. La pintura de Nuria Rodríguez és tan ferma i segura que sobta que haja tingut dubtes, que no s'haja generat per ella a soles, que no tinga al darrere una llarga trajectòria d'exposicions i certàmens. «En realitat vaig estudiar disseny. Allí, en aquella escola d'Arts i Oficis, jo era la més joveneta, hi havia gent ja molt granada... I em deien sempre que era una llàstima que no fera Belles Arts... Però, no sé: em feia por donar el pas». Es fa un silenci. Nuria es una persona calmada, enriolada, extraordinàriament atenta a tot, amb un desig d'agradar i de resultar propera, sense cap impostura. Quan li faig alguna observació sobre la seua pintura, obri els ulls i pren nota, perquè res més lluny d'ella que la petulància o la superbia: a l'inrevés, hi ha una mena d'acoinquiment personal, com si tinguera por de mostrar-se, una tímida que sorprèn una mica, aventsats com estem a haver de lidiar amb els egos immarcescibles d'alguns artistes.

«Sí, m'ha costat molt donar el pas... Vinc d'una família burgesa i conservadora, amb un pare autoritari i masclista, que potser esperava que fera alguna carrera de més profit, alguna enginyeria, com els meus altres germans. Ara diu que li agrada molt el que faig però... Uf, tot el que m'he hagut d'alliberar des dels tretze anys! M'ha costat molt ser jo». En efecte, no és gens fàcil ser dona i dedicar-se a l'art, i més en aquesta societat valenciana, tan patriarcal i autoritària. «Sóc mare de dos fills, he hagut de conciliar la meua vida professional amb ells... Al principi, com a dissenyadora, que cal dir que em va anar molt

“ M'he astorat de mi mateixa quan era jove! Tinc molt desenvolupada la part emocional... Em fa por explorar-me»

“ Vinc d'una família burgesa i conservadora, amb un pare autoritari i masclista, que potser esperava que fera alguna carrera de més profit, alguna enginyeria»

“ Em veig molt identificada amb Remedios Varo, que va sobreviure dissenyant barrets i alhora fou una de les protagonistes del surrealisme espanyol»

“ Hi ha un retorn a l'oli... Però els periodistes sempre citen homes com a exemple. Això em molesta un poc»

encurt

Una mena de collages amb pintures i imatges de diversa procedència, invocant l'estètica del naturalisme del segle XIX, una certa surrealitat a la manera d'artistes com Sigmar Polke i múltiples cites literàries constitueixen els trets característics de l'obra de Núria Rodríguez.

Muralla del col·legi rector Peset l'any passat, on exhibia un mostrari d'objectes estimats, presentats d'una manera museística, com si aquelles peces foren úniques i de gran valor científic. Filatèlia, col·leccionisme, gust per l'objecte, fetixisme, tot conforma un gran tot, indestruable. Parlem sobre la seua pintura, amb contin-

guts surrealistes, i com s'ha de contenir, per a no dir més del que vol, per a no explicar més coses de les convenientes: en certa manera encara té por. «M'he astorat de mi mateixa quan era jove! Tinc molt desenvolupada la part emocional... Em fa por explorar-me» em diu, tímidament, sense voler anar més enllà. Certament, Nuria té molt a contar, i sols li falta canalitzar tot allò.

En això arriba Cueto (així l'anomena Nuria), la seua parella des de fa desset anys. José Luis Cueto és degà de la Facultat de Belles Arts, i professor de fotografia. És un home alt i robust, amb els cabells llargs, arpegats en una cua voluminosa, vestit rigorosament de negre. Amb la seua veu greu, parla amb admiració de la pintura de Nuria, i anem a un magatzem on em mostra obres de períodes anteriors. Cueto li ha donat seguretat a l'artista, i convenim que els seus bodegons tenen una força especial: si en les seues col·leccions d'objectes s'hi veu la mestria de l'artista, en aquells bodegons, o en la fixació d'un interior d'una casa (de títol «Instruccions per a ser humà»), hi ha còpsada una atmosfera vertaderament genial. És pintura *tout court*, de gran volada i amb moltes possibilitats.

Ha caigut la niti i hem de marxar. S'està a gust en aquella casa-taller. Nuria em dona els darrers catàlegs, amb moltes cites i al·lusions literàries: a Benjamin, Borges, Pérec, Paul Auster, Vila-Matas... Potser massa literatura, tot plegat. Caldria fer entendre als artistes que tot allò no és necessari, i que l'obra ha de parlar ella a soles, sense tant de llibret complementari. És una moda, sens dubte, però que enfarrega en excés la creació. També em regala una gruixuda publicació, resultat de la seua tesi doctoral: *Los textos de la mujer artista durante las primeras vanguardias*. Una obra important, sobre les peripècies creatives de moltes dones pintores, i on el seu rigor té una brillant translació acadèmica. Li demane que me'l dedique, i escriu: «Per a Martí, aprenent a donar el salt». Donar el salt, fer-se visible, estar en la palestra pública, aquell pànic escènic que tenen alguns creadors... Ser justiciable, que deia Josep Pla. Però la veritat és que Nuria Rodríguez ja fa temps que ha alçat el vol.

Observant el catàleg de l'exposició «Cronologies de l'atzar» en la galeria Shiras per la pàgina dedicada a Vila-Matas i l'obra el «Cafè Kubista».

JESÚS CÍSCAR